
Ψυχιατρική του Παιδιού και του Εφήβου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ψυχιατρική του Παιδιού και του Εφήβου»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ψυχιατρική του Παιδιού και του Εφήβου»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω εκπαιδευτικό αντικείμενο απευθύνεται σε επαγγελματίες ψυχικής υγείας όπως παιδοψυχιάτρους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, παιδαγωγούς που ενδιαφέρονται για την αναγνώριση, κατανόηση και αντιμετώπιση της ψυχικής παθολογίας των παιδιών και των εφήβων.

Το πρόγραμμα ξεκινάει με την περιγραφή του αντικειμένου της παιδοψυχιατρικής και τον τρόπο λειτουργίας της παιδοψυχιατρικής ομάδας. Αναφέρεται η συμβολή της ψυχαναλυτικής θεωρίας στην διαμόρφωση της παιδοψυχιατρικής, τόσο όσον αφορά την φυσιολογική εξέλιξη του παιδιού όσο και τις παθολογικές εκδηλώσεις της παιδικής ηλικίας. Περιγράφεται η διαγνωστική εκτίμηση του παιδιού, η χρησιμοποίηση του παιχνιδιού και της ζωγραφικής σαν διαγνωστικά εργαλεία και ο τρόπος ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών της παιδικής ηλικίας.

Οι κλινικές οντότητες αναφέρονται σύμφωνα με τις νεότερες ταξινομητικές αρχές και χωρίζονται σε νευρο-αναπτυξιακές, ψυχοσωματικές, συναισθηματικές και διαταραχές συμπεριφοράς. Δίδονται η κλινική εικόνα, στοιχεία επιδημιολογίας, η αιτιολογία, η πρόγνωση και οι τρόποι θεραπευτικής αντιμετώπισης. Τονίζεται η αλληλεξάρτηση και η αλληλεπίδραση των βιολογικών, ψυχολογικών και ψυχοκοινωνικών αιτιών για την εκδήλωση της κάθε διαταραχής.

Τέλος περιγράφονται οι παιδοψυχιατρικές δομές παροχής υπηρεσιών και οι προληπτικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις που παρέχουν, με ιδιαίτερη αναφορά στις ψυχοθεραπείες και την φαρμακοθεραπεία.

Βασικός σκοπός του εκπαιδευτικού αντικειμένου είναι η αναγνώριση των ψυχικών διαταραχών της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας και η εξοικείωση με τον τρόπο εργασίας των παιδοψυχιάτρων. Στο τέλος της εκπαίδευσης οι ασχολούμενοι με τα παιδιά και τους εφήβους θα μπορούν να αναγνωρίζουν τις βασικές κλινικές εικόνες

της παιδικής ψυχοπαθολογίας και την αναγκαιότητα παραπομπής των παιδιών σε παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **8 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα 1: Εισαγωγή στην Παιδοψυχιατρική

Διδακτική Ενότητα 1: Το αντικείμενο της Παιδοψυχιατρικής

Διδακτική Ενότητα 2: Το φυσιολογικό και το παθολογικό στη ψυχική υγεία του παιδιού (από πρόγραμμα 2)

Διδακτική Ενότητα 3: Διεπιστημονική Π/ψ Ομάδα

Μάθημα 2: Η επίδραση της ψυχανάλυσης στην παιδοψυχιατρική

Διδακτική Ενότητα 1: Βασικές ψυχαναλυτικές θεωρίες για την ανάπτυξη του παιδιού

Διδακτική Ενότητα 2: Νεότερες ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Η ψυχαναλυτική θεώρηση του αυτισμού

Διδακτική Ενότητα 4: Η ψυχανάλυση στην θεραπεία και την εκπαίδευση

Μάθημα 3: Διαγνωστική Εκτίμηση , Ταξινόμηση

Διδακτική Ενότητα 1: Παιδοψυχιατρική εξέταση

Διδακτική Ενότητα 2: Το Παιγνίδι

Διδακτική Ενότητα 3: Η Ζωγραφική

Διδακτική Ενότητα 4: Η ταξινόμηση στην παιδοψυχιατρική

Μάθημα 4: Νευρο-αναπτυξιακές διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 1: Διαταραχές της ανάπτυξης του λόγου

Διδακτική Ενότητα 2: Διαταραχή του κινητικού συντονισμού

Διδακτική Ενότητα 3: Γραπτός λόγος

Διδακτική Ενότητα 4: Διαταραχές του αυτιστικού φάσματος I

Διδακτική Ενότητα 5: Διαταραχές του αυτιστικού φάσματος II

Διδακτική Ενότητα 6: Μαθησιακές διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 7: Νοητική υστέρηση

Διδακτική Ενότητα 8: Υπερκινητικότητα-Διάσπαση Προσοχής (από πρόγραμμα 1)

Μάθημα 5: Ψυχοσωματικές διαταραχές της παιδικής ηλικίας

Διδακτική Ενότητα 1: Ψυχοσωματικά προβλήματα (κοιλιακός πόνος, πονοκέφαλοι)

Διδακτική Ενότητα 2: Διαταραχές της διατροφής (ανορεξία – βουλιμία)

Διδακτική Ενότητα 3: Διαταραχές ύπνου (από πρόγραμμα 1)

Διδακτική Ενότητα 4: Το παιδί απέναντι στην ασθένεια

Μάθημα 6: Συναισθηματικές διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 1: Αγχώδεις διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 2: Διαταραχή μετατραυματικού stress (από πρόγραμμα 2)

Διδακτική Ενότητα 3: Επιλεκτική αλαλία (από πρόγραμμα 1)

Διδακτική Ενότητα 4: Παιδικοί φόβοι - Σχολική φοβία (από πρόγραμμα 1)

Διδακτική Ενότητα 5: Κατάθλιψη

Διδακτική Ενότητα 6: Αυτοκτονική συμπεριφορά στα παιδιά και τους εφήβους

Διδακτική Ενότητα 7: Αυτοτραυματισμός (self-harm) στην εφηβεία (από πρόγραμμα 2)

Διδακτική Ενότητα 8: Παιδικές Ψυχώσεις – Παιδική Σχιζοφρένεια

Διδακτική Ενότητα 9: Σύνδρομο Asperger και σχιζοφρένεια

Μάθημα 7: Διαταραχές συμπεριφοράς

Διδακτική Ενότητα 1: Διαταραχές απέκκρισης. Έλεγχος σφιγκτήρων (από πρόγραμμα 1)

Διδακτική Ενότητα 2: Διαταραχή διαγωγής

Διδακτική Ενότητα 3: Εξαρτητικές συμπεριφορές

Διδακτική Ενότητα 4: Ιδιοψυχαναγκαστική διαταραχή

Διδακτική Ενότητα 5: Μυοσπάσματα (τικς) (από πρόγραμμα 1)

Διδακτική Ενότητα 6: Διαταραχή ταυτότητας φύλου

Μάθημα 8: Πρόληψη και θεραπεία

Διδακτική Ενότητα 1: Βασικές αρχές πρόληψης στη ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων (από πρόγραμμα 2)

Διδακτική Ενότητα 2: Νοσηλεία, Νοσοκομείο Ημέρας, Κοινωνική Παιδοψυχιατρική

Διδακτική Ενότητα 3: Φαρμακοθεραπεία: Αντικαταθλιπτικά, Νευροληπτικά , Αμφεταμινικά παράγωγα

Διδακτική Ενότητα 4: Ψυχοθεραπείες